

1 תקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005

בתוקף סמכותי לפי סעיף 65 לפקודת האגודות השיתופיות (להלן - הפקודה), אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

(תיקונים: התשס"ח, התשס"ט, התשע"ה)

בתקנות אלה -

- "בן זוג" - אדם הנשוי לחבר או המנהל עמו משק בית משותף;
- "גיל פרישה" - גיל פרישת חובה כקבוע בסעיף 4 לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004;
- "הורה יחיד" - כהגדרתו בחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992;
- "הכנסות" - תקבולים שחבר הקיבוץ מקבל או זכאי לקבל מכל מקור שהוא, ובכלל זה תקבולים בעד עבודה, רנטות וגמלאות;
- "חבר" - מי שהתקבל כחבר בקיבוץ, למעט כחבר בעצמאות כלכלית;
- "חבר בגיל עבודה" - חבר שטרם הגיע לגיל פרישה;
- "חבר בגיל פרישה" - חבר שהגיע לגיל פרישה;
- "חבר בעצמאות כלכלית" - חבר שמתקיים בו האמור בתקנה 10;
- "נכסי חבר" - לרבות מקרקעין, מיטלטלין, כספים, וכל זכות לקבלת נכס מכל סוג, וכן זכויות טובות הנאה מכל סוג, לרבות זכות תביעה, למעט מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, ולמעט זכות החזקה במקרקעין המשמשים למגורי החבר או התלויים בו, לפי הענין, ולא לשם השתכרות או רווח;
- "סכום הגמלה הפנסיונית" - 40% מהשכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- "צרכים מיוחדים" - צרכים של חברים שהם ייחודיים בתחומי הבריאות, השיקום, הסיעוד והחינוך, ולגבי חברים שיש להם תלויים - גם הצרכים הייחודיים של התלויים בהם וצרכי החזקתם וחינוכם של התלויים שהם בגירים;
- "קיבוץ" - קיבוץ שסווג כ"קיבוץ מתחדש", בהתאם לתקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו-1995;
- "שכר מינימום" - כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;
- "תלויים" - כל אחד מאלה:
- (1) ילדיהם הקטינים של החברים או של מי שנפטרו בעודם חברים;
 - (2) ילדיהם הבגירים של החברים או של מי שנפטרו בעודם חברים שמוסדות המדינה המטפלים בכך או הקיבוץ הכירו בהם כבעלי צרכים ייחודיים ובלבד שהם גרים בקיבוץ, ובהסכמת הקיבוץ אף מחוץ לתחומו;
- וזאת למעט כאלה שבהיותם בגירים ובטרם הפכו לבעלי צרכים ייחודיים ניתקו את חייהם מהקיבוץ והקיבוץ החליט שלא להכיר בהם כ"תלויים";
- "תקנון" - תקנות הקיבוץ.

2. הספקת צרכי החברים בגיל העבודה

(א) הקיבוץ ישלים את הספקת צרכי חבריו שבגיל העבודה באופן הוגן, לפי קריטריונים שוויוניים, בשים לב ליכולת הקיבוץ אך תוך מתן עדיפות לצרכים אלה ובכל מקרה באופן שערכם הכולל לא יפחת משכר המינימום, בכפוף לאמור בתקנות אלה.

(ב) לערך הכולל הקבוע בתקנת משנה (א) ייוסף, בעד כל ילד קטין שנמצא בחזקתו של החבר סכום כמפורט להלן:
(1) בעד ילד שטרם מלאו לו 4 שנים - שליש משכר המינימום, ובעד ילד בגיל 4 שנים ומעלה - רבע משכר המינימום, ובלבד שבעד כל ילד יעביר הקיבוץ סכום זה לחבר אחד בלבד;
(2) בעד ילדיו של הורה יחיד יוגדלו השיעורים שבפסקה (1) ב-50%;
(3) בעד ילד שרק אחד מהוריו חבר, זכאי ההורה החבר רק למחצית מהשיעורים הקבועים בפסקה (1).
(ג) לצורך השלמת הסכומים כאמור בתקנת משנה (א) ו-(ב), רשאי הקיבוץ להביא בחשבון כל הכנסה או נכס של החבר או של בן זוגו, למעט קצבאות ייעודיות לנכים שנועדו לספק צרכים ייחודיים של החבר כגון: קצבת נידות, שירותים מיוחדים, וכיוצא באלה.

(ד) השלמת הספקת צורכי חבר בגיל העבודה תהא מותנית בכל אלה:
(1) החבר פנה לרשויות המתאימות בקיבוץ לשם השלמת הספקת צרכיו כאמור;
(2) החבר מקיים את התחייבויותיו לקיבוץ ואת הוראות התקנון;
(3) החבר ממצה את יכולת השתכרותו ומקיים את חובת עבודתו;
(4) החבר ממצה את זכויותיו לקבלת כל הכנסה או נכס, לרבות כלפי צדדים שלישיים, כגון בן זוג, בן זוג לשעבר, המדינה, ביטוח לאומי וכיוצא באלה;
(5) החבר גילה גילוי נאות של כל ההכנסות והנכסים שלו ושל בן זוגו ונמצא שאין באלה כדי לכסות את צרכיו בערך הכולל הקבוע בתקנת משנה (א);
(6) החבר העביר לקופת הקיבוץ את שכר עבודתו זולת אם החליט הקיבוץ שהחבר אינו נדרש להעביר את שכר עבודתו או חלק ממנו לקיבוץ.

3. הספקת צורכי החברים בגיל הפרישה

(תיקונים: התשס"ט, התשע"ה)

(א) הקיבוץ יבטיח את הספקת צורכי חבריו שבגיל פרישה באופן שערכם הכולל לא יפחת מגובה סכום הגמלה הפנסיונית.
(ב) לצורך הבטחת הספקת הצרכים כאמור בתקנת משנה (א), יהא הקיבוץ חייב להפריש או לייחד מקורות לענין זה בעדיפות על פני שיוך נכסי הקיבוץ לחברים, או במסגרת שיוך כזה.
(ג) לערך הכולל הקבוע בתקנת משנה (א) ייוסף, בעד כל ילד קטין הנמצא בחזקתו של החבר סכום כמפורט להלן:
(1) בעד ילד שטרם מלאו לו 4 שנים - שליש משכר המינימום, ובעד ילד בגיל 4 שנים ומעלה - רבע משכר המינימום, ובלבד שבעד כל ילד יעביר הקיבוץ סכום זה לחבר אחד בלבד;
(2) בעד ילדיו של הורה יחיד יוגדלו השיעורים שבפסקה (1) ב-50%;
(3) בעד ילד שרק אחד מהוריו חבר, זכאי ההורה החבר רק למחצית מהשיעורים הקבועים בפסקה (1).
(ד) הקיבוץ רשאי לנכות מהסכומים הקבועים בתקנת משנה (א) ו-(ג) כל סכום שנצבר על שם החבר או שהוא זכאי לו או שהוא מקבל כגמלה או כתשלום אחר בעל אופי פנסיוני ולמעט קצבאות הביטוח הלאומי.
(ה) הבטחת הספקת המחיה של חבר בגיל הפרישה יכול שתותנה בגילוי נאות של הסכומים האמורים בתקנת משנה (ד).
(ו) בלי לגרוע מחובת הקיבוץ לשלם את הסכומים האמורים בתקנת משנה (ג), רשאי הקיבוץ לשלם לחבריו שבגיל הפרישה גמלה בסכום גבוה יותר מסכום הגמלה הפנסיונית, ובלבד שכל סכום המשולם מעבר לסכום הגמלה הפנסיונית יהיה לפי הוותק הפנסיוני, כהגדרתו בתוספת הראשונה לתקנות האגודות השיתופיות (חברות), התשל"ג-1973; הוראת תקנת משנה זו לא תגרע מכל סכום שחבר כאמור היה זכאי לו, מעבר לסכום הגמלה הפנסיונית, מכוח החלטה או התחייבות של הקיבוץ שהיו בתוקף לפני תחילתן של תקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש) (תיקון), התשע"ה-2015.

4. הספקת צרכים מיוחדים

(א) קיבוץ יספק את הצרכים המיוחדים של החברים ושל התלויים בהם לפי קריטריונים שוויוניים, בשים לב להיקף הצרכים המיוחדים וליכולת הקיבוץ אך תוך מתן עדיפות גבוהה לצרכים אלה.

(ב) הספקת הצרכים המיוחדים לחבר ולתלויים בו יכול שתותנה בהסדרים שיקבע הקיבוץ לגבי שימוש בהכנסות ובנכסים של החבר ושל התלויים בו או שעבודם לטובת הקיבוץ כנגד הספקת הצרכים המיוחדים, ולרבות גילוי נאות לענין זה, וכן רשאי הקיבוץ להביא בחשבון תקבולים, או שירותים אחרים שבעלי הצרכים המיוחדים זכאים להם שלא מהקיבוץ, בשל היותם בעלי צרכים מיוחדים ומיועדים ² לצרכיהם המיוחדים, והכל בלבד שתובטח להם זכות דיור עד אריכות ימיהם.

(ג) לצורך הבטחת הספקת הצרכים המיוחדים, הקיבוץ חייב להפריש או לייחד מקורות לענין זה בעדיפות על פני שיוך נכסי הקיבוץ לחברים, או במסגרת שיוך כזה.

5. אופן הספקת הצרכים

השלמת הספקת צרכי החברים או הספקתם או הספקת הצרכים המיוחדים יכול שתיעשה בין בכסף, בין בשווה כסף ובין בעין, בהתאם להחלטות שהקיבוץ יקבל, דרך כלל או לסוגי צריכה שונים.

6. ועדת צרכים מיוחדים

(א) בלי לגרוע מחובת הקיבוץ לספק את הצרכים המיוחדים כאמור בתקנות אלה, יקים הקיבוץ ועדת צרכים מיוחדים שתדון בבקשות של חברים להכרה בצורכיהם המיוחדים ובהיקף הספקתם וכן בטענות של חברים שהספקת צורכיהם המיוחדים הותנתה כאמור בתקנה 4(ב).

(ב) לצורך קבלת החלטותיה רשאית הוועדה להזמין חוות דעת של רופא תעסוקתי ושל כל גורם מקצועי שחוות דעתו תיראה לה נחוצה בנסיבות הענין.

7. הפחתת שיעורי הספקת צרכים

(א) קיבוץ, שמחמת מצב כלכלי חמור אינו מסוגל לעמוד בחובתו לספק או להשלים לחבריו את הצרכים ואת הצרכים המיוחדים בהתאם לתקנות אלה, רשאי להגיש לרשם בקשה מפורטת, להפחתת הסכומים והשיעורים הקבועים בתקנות אלה, הנתמכת בחוות דעת של גורם מקצועי.

(ב) נוכח הרשם, לאחר חקירה לפי סעיף 43 לפקודה או בדיקה לפי סעיף 44 לפקודה, כי אין הקיבוץ מסוגל לעמוד בחובתו לספק או להשלים לחבריו את הצרכים ואת הצרכים המיוחדים על פי תקנות אלה, רשאי הוא לאשר הפחתה של השיעורים הקבועים בתקנות אלה לתקופה שיקבע, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהפגיעה בהספקת הצרכים והצרכים המיוחדים או השלמתם תהיה מזערית, ככל הניתן; הפחתת שיעורים כאמור תיעשה לפי הסדר שלהלן:

(1) הפחתת שיעורי הצרכים לחברים בגיל עבודה;

(2) הפחתת שיעורי הצרכים המיוחדים;

(3) הפחתת שיעורי הצרכים לחברים בגיל פרישה.

(ג) הקיבוץ רשאי להגיש לרשם בקשה להארכת התקופה האמורה בתקנת משנה (ב) במתכונת הקבועה בתקנת משנה (א), והרשם רשאי להאריך את התקופה האמורה.

8. הספקת צרכים מעבר לקבוע בתקנות

הקיבוץ רשאי לספק את צרכי חבריו והצרכים המיוחדים גם בתקנות מעבר לקבוע בתקנות אלה.

9. קביעת העקרונות והזכות לקבלת מידע

(א) בכפוף להוראות תקנות אלה, הקיבוץ יקבע בתקנונו את העקרונות בדבר היקף הערבות ההדדית שהוא מחויב לה על פי תקנות אלה כלפי החברים, ילדיהם והתלויים, וכן עקרונות ההסדרים שישומו בקיבוץ לצורך עמידה בעקרונות הערבות ההדדית כאמור.

(ב) עקרונות בדבר היקף הערבות ההדדית ייקבעו בהתאם לתקנה 7 לתקנות האגודות השיתופיות (ייסוד), התשל"ו-1976 (להלן - תקנות הייסוד) בשינויים אלה:

(1) בתקנת משנה (ב)2(2) לתקנות הייסוד - הרוב הנדרש הוא שלושה רבעים מהמצביעים באסיפה גם אם נקבע בתקנון רוב גדול יותר;

(2) בתקנה 7(ג) כתקנות הייסוד - הרוב הנדרש הוא שישים אחוזים מהקולות שניתנו בהצבעה באסיפה הכללית במקום רוב של שני שלישים הקבוע בתקנה האמורה.

(ג) לחברי הקיבוץ זכות לקבל מידע על היקף הערבות ההדדית שהם או התלויים בהם זכאים לה מכל גורם בקיבוץ הנוגע בדבר.

10. חבר בעצמאות כלכלית

קיבוץ רשאי לקבוע בתקנונו הוראה ולפיה -

(1) הוא רשאי לסכם בכתב עם חבר כי החבר יכול שלא למסור את כל הכנסותיו לקיבוץ ובשל כך לא יהיה זכאי לסיפוק צרכיו בידי קיבוץ, ובלבד שהוא תורם לקיומה של הערבות ההדדית בסכומים ובשיעורים שקבע הקיבוץ (להלן - חבר בעצמאות כלכלית);

(2) הסכומים או השיעורים כאמור בפסקה (1) יכול שיהיו נמוכים יותר מהסכומים או השיעורים שמפרישים חברים שאינם חברים בעצמאות כלכלית, ובלבד שאם נקבע סכום או שיעור נמוך כאמור, לא יהיה החבר זכאי להשתתף בנכסי הקיבוץ או בהכנסותיו, אלא באופן יחסי לשיעור השתתפותו בערבות ההדדית לעומת חברי קיבוץ שאינם חברים בעצמאות כלכלית.

11. הסבה לקיבוץ מתחדש

(א) קיבוץ המבקש לתקן את תקנונו כך שישווג כקיבוץ מתחדש יכלול בתקנונו גם הוראות בדבר הערבות ההדדית.
(ב) בקשה לאישור תיקון תקנון תיתמך בחוות דעת של גורם מקצועי המעידה כי בהיותו קיבוץ מתחדש, יהיה ביכולתו של הקיבוץ לקיים את הוראות תקנות אלה.

12. העברת נתונים לרשם ותחולת התקנות טרם שינוי הסיווג

(א) קיבוץ, המבצע שינוי באורחות חייו בנושאים המנויים בתקנה 2(5)(ב) לתקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשל"ו-1995, באופן שניתן לראותו כקיבוץ מתחדש, יעביר את פרטי השינוי לרשם בתוך 30 ימים מיום קבלת ההחלטה באסיפה הכללית של הקיבוץ.

(ב) הרשם רשאי להורות לקיבוץ כאמור בתקנת משנה (א), לנקוט את כל הפעולות הנדרשות לפי תקנות אלה, וכן לנקוט כל צעד דרוש אחר בהתאם לשיקול דעתו של הרשם.

13. תחילה

תחילתן של תקנות אלה שלוש ימים מיום פרסומן.

י"ט בחשון התשס"ו (21 בנובמבר 2005)

אהוד אולמרט

שר התעשייה המסחר והתעסוקה

[1]. ק"ת 6445, התשס"ו (20.12.2005), עמ' 190.

תיקונים: ק"ת 6633, התשס"ח (31.12.2007), עמ' 271;

ק"ת 6749, התשס"ט (8.2.2009), עמ' 430;

ק"ת 6801, התשס"ט (6.8.2009), עמ' 1190 [התשס"ט (מס' 2)]

ק"ת 7533, התשע"ה (16.7.2015), עמ' 1381.

[2]. במקור נכתב "ומיועדות", כנראה בטעות.

//